

Výňatek z knihy

LOSÝ V SRDCI EVROPY

Od klasických ke stíracím

Vydalo Nakladatelství Olympia, a.s.
SAZKA - OLYMPIA 2002
Edice Sazka
autor Ivo Kasal

JUDr. Ivo Kasal

(čtrnácté pokračování)

Z ROTAČEK A LISŮ LOSÝ UKLÁDÁCÍ

Účel spolků demonstruje výpis z ručně psaných Stanov výherního spolku Merkur v Bubnech, které byly přijaty

24. ledna 1885 a potvrzeny c. k. místodržitelstvím v Čechách 6. února stejného roku.

- Bod 1.** Účel spolku jest zakupovati v Rakousko-Uherském mocnářství dovolené losy a to k dosažení společné výhry veškerých členů.
- Bod 2.** Prostředky k dosažení účele jsou pravidelné příspěvky členů a složený základ 5ti zlatých při zápase.
- Bod 4. d.** Každý člen má právo dle svých vkladů na veškeré výhry losů spolkových jichžto číslo výherní anebo aspoň čísla řádně v době jeho členství taženo bylo a sice na zbytek výhry po zakoupení losu toho druhu, kterým se výhra stala.
- Bod. 4. f.** Každý člen obdrží na své jméno znějící řádně kolkovanou knížku do které se mu příspěvky jím složené, dále losy spolkové dle nominální jich ceny, jakož i dle čísla sériovního i výherního, pak nahodilé výhry na tyto losy připadlé zaznamenají a které dodatečně stanovy spolkové se připojí.

1. března 1900 byly tyto Stanovy vydány jako Řád také tiskem. Podle Účetní a pokladní zprávy (bohužel neobsahovala názvy jednotlivých vlastněných losů) spolek měl v r. 1905 celkem 46 různých losů v hodnotě 8974,33 K při 50 členech, kteří vložili celkem 8999,03 K. Že se v životě spolku nejednalo jen o hru, dosvědčující i položky *odměna číšníkovi K 2*, nebo *zemřelým členům na věnce K 30*. Rozbor „členské základny“ dokládá, že členy spolku byli většinou muži a míst pravidelných setkání byly různé pražské restaurace. Život spolkový byl určitě život hezký. Zpráva z výroční valné hromady *Výherního spolku Včela* ze dne 25. února 1917 o 3. hodině odpolední v hostinci Josefa Vavříčky v Praze VII. Jako bod programu obsahuje i čtení seznamu spolkových losů uložených v Živnostenské bance.

Výherní spolek Včela tak k uvedenému datu vlastnil:

-
- 4 losy Turecké
 - 2 losy Lublaňské
 - 7 a půl losu z r. 1864
(více neuvedeno, patrně tzv. Rakouské státní)
 - 4 a půl losu uherských prémiových
 - 30 losů srbských
 - 2 prémiové kupony losu rak. Červ. Kříže
 - 2 losy Pozemkové I. Emise
 - 4 losy Uherské hypoteční banky
 - 50 losů rakouského Červeného kříže z r. 1916
 - 2 výherní listiny Uherského hypotečního losu
 - 13 losů Pozemkových II. emise.
-

Seznam čísel a sérií byl k nahlédnutí ve spolkových místnostech. Ve spolkových účetních zprávách fungují i položky o příjmech z vylosovaných losů. Tak např. výše jmenovaný výherní spolek Merkur uvádí za r. 1904 příjem za 6 vylosovaných losů ve výši 1118,74 K, *Včela* inkasovala v r. 1916

celkem 1146,- K. (protože výhry nepokrývaly náklady žádného prostudovaného spolku, lze ovšem o tomto spolčování uvažovat jako o „mužském krycím“.) Výherní spolky byly zapsány v rejstřících i několik desetiletí. Již zmíněný *Výherní spolek Včela* ukončil svou činnost 20. května

1931, o čemž svědčí i zákonem předepsané sdělení uveřejněné v *Úředním listě Republiky Československé* ze 3. června 1931 na straně 3367. Protože byl spolek registrován již v roce 1880, věnovali se jeho členové uvedeným aktivitám celých 51 let. (pokračování příště)